№ 159

იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფასი:
წლიურათ . . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურათ . . . . . 3 აბაზი
ცალკე ნომრის ერთი შაური.
წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილათ გადაიხადონ. ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილათ. სახლზეგარეთ წლიურათ 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურათ 6 აბაზი.

№ 159
წელიწადი მეორე
1913

კვირა, 6 ოკტომბ.

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „ИМЕРЕТИ“.

ყოველდღიური გაზეთი

ტელეფონი № 149.

მაღლება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე „წელწადი“ მეორე

1913 იმერეთი

გაზეთის ფასი:
ერთი წლით . . . 7 მანეთი,
ნახევარი წლით . . . 4 მანეთი.
ერთი თვით. . . . 4 აბაზი.
და ცალკე ნომრის . . . 1 შაური,

სამელოვიანო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამი მანეთი.

განცხადების ფასი: პირველ გვერდზე პეტიტის ანგარიშით 3წკარი ღირს 3 შაურათ მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით გვერდზე მორიგებით. ზრომის მიბეჭდვითა განცხადება—ნახევარ ფასათ.

გაზეთის დასაკეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოთ ამ მისამართით უნდა გამოიგზავნოს: Кутаисъ редакція газеты „ИМЕРЕТИ“

სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

კვირას, 6-ს ოკტომბერს საფიჩხიის ამაღლების ეკლესიაში გარდახდილ იქნება ორმოცის წირვა

ნაკლალია ლევანიძის ასულის ეკატერინეს

სულის მოსახსენებლათ, ხოლო წირვას შემდეგ იქვე ეკლესიის გალავანში მიცვალებულის საფლავზედ პანაშვიდი, რასაც მეუღლე მისი, აქიმი იასონ ისიდორეს ძე ფორდანი და მამა დავით ოტიას ძე ნიკორაძე მეუღლითა და ძით ჯუმბერით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ. წირვა დაიწყება 9½ ს., ხოლო პანაშვიდი 11½ საათზე.

პირდაპირ ნახევარ ფასათ იყიდება!

ბლოკ მიღებული საქონლები პირველი ღირსებ.ა, რუსეთისა და საზღვარგარეთის საუკეთესო ქარხნების და უკან სწელი მოდის. გაყიდვა დაიწყება დღეიდან ოელე ვადით ქ. ქუთაისში ბულვარის პირდაპირ, ძმ. ოტეულების შენობაში, ახალდადანის მაღაზ ის **უკანა კანტორებში, სადაც იყიდება შემდეგი ფასთ მაღებული საქონელი:** კაცის ყოველნაირი მშვენიერი კასტიუმი, 5 მან. ეიწყება ფასი და ამას ზევით, რა ფასიანიც ესურვებათ; კაცის, ქალისა და ბავშვის ყოველნაირი პალტოები ზამთრისათვის, საშემდეგომო და საზაფხულო, კაცის ბარეულები და პიჯაკ ბი, ფეხსაცმელები ქალის, კაცისა და ბავშ ის საუკეთესო ფირმების მრავალგვარი, ,ეწვის მუფები ქუდები და შალები ღიზლის მრავალფერი, აბრეშუმის ოუპაკები დიდი ასორტ ი, შალის კაბის ქვეშ ჭელები, ზედილები და ზედაწელის მატერიები ნაპრომით: კალთაში, კაცის ქალის და ბავშვის, ოდეკოლონები, ლობომები, სარკეები და ქალის და კაცის, ქამრები და საქამრე რეკნები, ყოველნაირი რეზინი შემოსაკერსოსთვის და აგრეთვე მზა შემოსაკერი ლთა და ბავშთათვის. კორსეტები და სხვა. ამასთანავე მოვახსენებ პატივცემულ საზოგადოებას, რომ

ოველდადანის მაღაზიაში არის მიღებული დიდზალი ყოველნაირი ასალმოდის საქონელი ი მზა ტანისამოსი, ფეხსაცმელი კაცის, ქალის და ყმაწვილების და ასეთ.ს

ვლებულობთ ყოველდღე. ფასები ხელმისაწდომია და ულვაროთ.

პატივისცემით ა. ახვლედიანი. № 3.

შეგვანახეთ საყურაღღებოთ!

1913 წლის დეკინის მოსავლს თითქმის ნახევარზე მეტი დაკლდა ოლეგების, ცუდი ადამტ.ციისა და რუბეტრის დიე ლო-ს ხმარების გამო. ამ ერეკული ვასის სანერგე **„კლო ყბურულე“** ქუთაისში ოთაფერი სანერგე, რომელიც ამ ერნის ხსვადასხვა ვასზე ეველა ნაირ ნიადაგის მიხედით შესაფერი ჯიშის ვასებს. დამზადებული აქვს ასლეგადო 1913—14 წლ. 35,000 ფოლეიოური, 40,000 კრანსული, 3,000 ციცა, 12,000 ანდასაული. 10,000 მუნანე, 32,000 რქაწითელი, 12,000 ალიოლიდმეილის, 8000 ოცასნური, 35,000 საფერავი, 25,000 ალიტ, 8000 რისლინგი, 10,000 პინო, 25,000 სემილიონი 42,000 კაბერნე, 0,000 ფოს—ბლანში, 28,000 გამე თეთრი და შავი და 80,0000-ზე მეტ სხვადასხვა საუკეთესო სანერგი ჯიშის ვასი „ლოო-ზე ფანერილი, 309 101—14, 1202 420 A. ფასი სადეინე ვასებისა 65 მან. 1000 სანერგისა—80 მან. კანტორა იმეოფება მიხეილის ქუჩაზე ძმ. ეკელის სახლში 3. ტიბეგ.

ვაძლევ პატივი ვაუწყოთ ქუთაისის პატივცემულ საზოგადოებას, რომ თფილისის ,ზე **ქადაქის აფთიაქს ვვერდთ**, ჩვენ, ძმ. გრიგოლოვილებმა მოვაწყვეთ ახალი რესტორანი

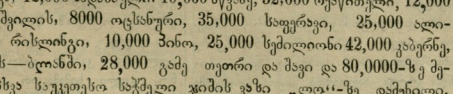

ოლ შეიძლება იშოვოთ ახალი სანოვაგისაგან გაკეთებული საუხმე, სადილი და ბამი ქართული და ევროპიული **ია-ფასათ**; ყოველგვარი ღვინო, ტკბილი სასმელი და ცივი მინერალური წყალი.

რესტორანში დაიდგა საწმინდე და თავაზიანი მოპყრობა მოსპსხსხგრეებამ

ქუთაისის ქართული თეატრი.

კვირას, 6 ოკტომბერს თფილისის ქართული დრამატიული საზოგადოების დასის მიერ ვლ. მესხიშვილის მონაწილეობით წარმოდგენილი იქნება

I

ინსტინკტი

დრ. 3 მოქ. ანრი კირტმეკერისისა, თარგ. ვლ. ს. მესხიშვილისა

II

მე მოვკვდი

პიესა 1 მოქმ., თარგ. სფაროვისა.

დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

ქუთაისი

პირველი ევრომ. სამკურნალო-სპეციალისტი აქიმებით.

მუდმივი საწოლებით

თ. ა. რელიგიონის სახლი თეთრ ხიდთან.

ავათმყოფებს მიიღებენ ყოველდღე:

დილით.

დ. ი. ჯაფარიძე—ყელის, ცხვირის, ყურისა და შინაგ.	8—10
გ. ს. ნადირაძე—შინაგანი და ბავშის	10—12
ა. ა. რედიგიონი—დოსტაქარი, ქალთა, საბებია	11—12
მ. დ. ბეთანოვი—კანის, ათაშანგი, ვენერ.	12—2
ვ. ა. ჭოდოშვილი—საბებ., ქალთა და შინაგ.	12½—2

საღამოთ.

გ. დ. ქორქაშვილი—თვალის	4½—5½
ვ. ა. ჭოდოშვილი—საბებია, ქალთა და შინაგ.	5½—6½

სამკურნალოსთან მოწყობილია საკ.—საანალიზო კაბინეტი: სისხლის, ზარდის, ნახველისა და სხვ. შესამოწმებელთა. ძიძის შემოწმება, ყვავილის აცრა, 606—914 შესხმა კონსულტატიურათ. ბრის ცალკე ოთახი მძიმე ავათმყოფებისა და შობიერითათვის. რეკვა 10 შაური, აპერაცია და კონსულტაცია მორიგებით 3 მანეთიდან და ამაზე მეტათ. აქიმთა მუდმივი მორიგობა. ტელეფონი 140 №

სამკურნალოს დირექტორი—ვ. ა. ჭოლოშვილი. № 1.

ვინც თუთუნს ეჩვევა, ვსთხოვთ, მიაქციოს ყურადღება ახლათ გამოსულ პაპიროსებს

ირისი { 25 ცალი 3 შ. 10 — 6 კ.

ოყიდება რიგორც სხვა ქალაქებში ასე ქუთაისშიც.

პაპიროსები საუკეთესო ხარისხის თამბაქოს თუთუნისაა, სასიამო სუნითა და საუცხოო გემოვნებით.

თუთუნის ქარხანა **ძმათა სეილანოვებისა.**

თფილისში. № 2.

მასაჟით სამკურნალო-კაბინეტი

მ. გალანაძისა

კვლავ განვაახლე ავათმყოფების მიღება ვკურნავ მასაჟით, საკმიმო ვარჯიშობით, ესპრ სახეზე: **შუნუკებს, ნაოჭებს, ჭორფლს, მეტ საწოლეს, ნაყვავილებსა** და ყოველგვარ სახის ავათმყოფობას, აგრეთვე ვუცარ ყვავილსაც. გენერალის ქუჩა, აქიმის ს. ლორთქიფანიძის სახლი. № 6.

აქიმი კ. ო. ტყეშელაშვილი.

ღებულობს ავათმყოფებს

(**შინაგანი, ვენერიული, კანის**) ახალ ბინაზე: ვიტუშინსკის სახლი, ფფოიკენის უკან, პუშკინის ქუჩიდან ტელეფონის შესახვევში. № 7.

აქიმი ვ. ა. მეიფარიანი.

ღებულობს შინაგანი, ბავშვისა და ვენერიული ავათმყოფებს. დილის 9—12 საათ. და საღამოს 5—7 საათ. თფილისის ქუჩა, საკუთარი სახლი № 30. № 4.

აქიმი ი. ჩარექოვი

ღებულობს **კანისა და ვენერიულ ავათმყოფებს ახალ ბინაზე.** მხოლოდ დილით 12—2 ს., საღ. 6—8 ს. სხვა დროს აქიმი საავთმყოფოშია.

მისამართი: გაგარინის ქუჩა, პოლიციის გვერდით, ფარალოვის სახლში. № 5.

აქიმი ვ. ა. ნემსაძე

ღებულობს შინაგან სნეულებიან ავათმყოფებს ნაშუადღევის 3—ც საათ. თფილისის ქუჩა, ჯორჯიკის სახლი. № 8.

სამტრედიის სამგზავრო კასის „ქორწილი“-ს

წევრათ ჩაწერა ქუთაისში შეიძლება ბარნაბა ასლედიანთან:

მეორე ალექსანდრეს ქ., სახლი №44.

предостереженіе.

Отъ Кефирнаго Заведеія о. Корона

Довожу до свѣдѣнія почтеннѣйшей публики, что въ Кутаисѣ временно прекратила свое производство Кефира и Мацони и на зиму таковое перенесла въ Сухумъ.

Прошу остерегаться поддѣлокъ и подражателей.

Съ почтеніемъ О. Корона.

კვლავ განაგრძოგენ!

ერთი შვიდელი მწერალი ამბობს: „მონოტონური არსებობა უარსებობას უდრისო“ და არა მგონია დასვლთა მიერ ყოველდღე ერთი და იგივე ეზიტეტებით, ერთი და იგივე ლანდღვა-თრევის ლექსიკონით სარგებლობა მოწონაადმდეგეთა მიმართ, მათი სულიერი აღზდისა ან გონებრივი წარმატების მაჩვენებელი იყოს. „პატიოსან მტერთა შორის მოციქული ნამუსიაო“—სთქვა მგოსანმა, მაგრამ ჩვენს „იდეალურ“ მოწინააღმდეგეთ სწორეთ ეს უკანასკნელი აკლია, მათ უკვე სირცხვილი აღარ აწითლებს, თავისიანებს ფანატიზმის ქსელში გახვეული სიყალბით უმასპინძლდებიან, იღეურ მოწინააღმდეგეთ კი ქუჩური ლანძღვა-თრევით. არავითარი ცვლილება მათ ტაკტიკას არ ეტყობა, არავითარი დადებითი წინსვლა მათ ზნეობასა და დაკანონებული გზით მიდიან, მიიმღერიან და ამ სიმღერით სწამოვენ ატმოსფერას, სამარეს უთხრიან ქართველი ხალხის კეთილდღეობასა და სურთ სამუდამოთ დასამარონ ყოველი საზოგადო საქმე, სადაც ესდეკეური სული არ ტრიალობს და ჩვენი დროის „ხულიგანთ“ ალიარონ წარსულში დიდებულნი მამულიშვილნიც კი, რომელთა არსებობაც სამშობლოს კეთილდღეობას შეეწირა, მაგრამ ესდეკეები კი არ ყოფილან. „თფილი ადგილების“ მგმობი პარტია მზაოა ყოველი საზოგადო საქმისა და დაწესებულების ცივი, გაყინული კეთხეც კი დაიკავოს, თუ კი როგორმე მოახერხა ცხვირის შეყოფა. მაგრამ, ვი, იმ საქმეს, სადაც ოვინი მოიმაგრებენ ფეხს, წამს ყველა არაესდეკისთვის ჩინეთის კედელი აღიმართება და ნულარ ოფიერებო ხსენებულმა საქმემ ნაყოფი მოიტანოს რამე:—რომელიმე საქმეში ან დაწესებულებაში მოკალთეებული ღრმა „იდეა-იდეალით“ გატაცებული დასლეები სხვა რწმენისა და მიმართულების ხალხს ახლოსაც არ გაიკარებენ და ზოგჯერ მთა მიერ ამართულს ჩინურ კედელს ოფიციალური წრეების ან პოლიციის რევიზია თუ დაანგრევს, მეტი არავინ. ესე იყო ჭეშ. ხელოსანთა წვრილი კრედიტის ამბანაგობაში: მთმა პარტიულმა კანდიდატებმა მანამდი არავინ მიიკარეს ახლოს, სანამ ოფიციალურმა რევიზორებმა არ მიუკაკუნეს კარზე და არ გადმოქექეს იქ არსებული ნაგავი. ესეეე დაემართა ამხანაგობა „პროგრესსაც“, რომლის ავან-ჩავანი და ბედი მანამ არავის გაუკია, სანამ მალაზიის დამპალი ხურმა და დამტბარებული ღვინოები საჯარო ვაჭრობით არ გაყიდა. ერთიერთი ერთგულება მთი კანდიდატებისა ხსენებული საზოგადო, საამხანაგო დაწესებულებისადმი ითმი გამოიხატა, რომ ყოველივე უფასოთ და მუქთად ჩაიგდო ხელში ჩარჩ-ბაკაცებმა. ამ ეამთან ამ ბატონებმა სახალხო უნივერსიტეტს წაუბოტინეს ხელი, სურთ ეს საზოგადო და საერთო დაწესებულება მთ მიერ შექმნილი ლოკვებით აკურთხონ. გვგონია, ისეთი დაწესებულება, როგორიცაა სახალხო უნივერსიტეტი, ყოველი პარტიის გარეშე და ვიწრო პარტიულ მიმართულებაზე მაღლა უნდა იდგეს, თუ კი იგი ხალხის შემეცნებასა და მეცნიერების აყვავება-ლორძინებას ემსახურება, მაგრამ ჩვენს დასეთ ხომ მარქაიზმის გარეშე მეცნიერება ვერ წარმოუდგენიათ და ხალხის შემეცნებაც ხომ მათი აზრით ქუჩური ლანძღვა-თრევასა და უაზრო პროტესტებით გამოიხატება? ამ „დაძველებული ფირმის კლაკორებს“ იფი ვაჭრობით სურთ გაყიდონ არა მარტო „პროგრესს“ ავლა დიდება, სავაჭრო გამოაქვთ ხალხის განძიც, ხალხის სიმდიდრე და უთაო მეთაურები საბეღისწერო ყორანივით დასხხვიან თავს მშრომელი ხალხის კულტურულ წინსვლას, მათ ზნეობრივ-ონერბრივ წარმატებას და წმიდათა წმიდას. მათივეს „არ არსებობს დრო, არ არსებობს ტაში“, არსებობს მათი გადამგვარებელი ტენდენციები. მათი აზრით ქართველი ერი თავის კეთილდღეობას, დასეფთა უკმილო ენამახვილობასა და უტოპიურ მსოფლმხედველობაში უნდა ჰპოვდეს, მაგრამ არა მგონია იგიგე ქართველი ერი, იგივე მშრომელი ხალხი ისეთ გონებრივ დაქვეითებას განიცდიდეს, რომ ვერ გაიჩრიოს შავ თეთრისაგან, ულიერნათ საშშობლო ქვეყნის საუნჯოდ შებღალვა-

შელახვას, ღირსეული პასუხი არ გაეცეს, საჯარო ვაჭრობაში გატანილი „პროგრესი“ მათი აპეკუნსგან არ იხსნას და მათს გადიობას თავი ვერ დაიწოს!..

ამერი.

საუგარი დეპ. ᲕᲐ. ᲒᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘᲗᲐ.

ჩვენ საუბარი გვქონდა დეპუტატ გელოვანთან მისი მიმავალი მოქმედების შესახებ სათათფიროში. მან შემდეგი სთქვა:

— ალბათ გეხსომებათ, რომ შარშან მეოთხე სათათფიროს პირველ სესიაში კითხვა მიეკარა კავკასიის მეფის მოადგილეს—რა მდგომარეობაშია კავკასიაში რეფორმების შემოღების საქმე, რომლის განხორციელებაც თქვენ რვა წლის წინათ აღიარეთ-თქო.

ამ კითხვას სათათფიროს მხარი დაუჭირა. ამ ჟამით სათათფიროს] კანცელარიამ მიიღო მეფის მოადგილის პასუხი, რომელის შესახებაც შემიძლია ესთქვა შემდეგი: არსებითად მეფის მოადგილე ვერაფერ პასუხს გვაძლევს კავკასიაში ერობისა და ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს ინსტიტუტის რემოღების შესახებ, იგი აღნიშნავს, რომ რეფორმების განხორციელება აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს ჩვენი ქვეყნისთვის, რომ ეს საჭიროება დიდი ხანია შეგნებული აქვს კაკასიის უმაღლეს აღმინისტრაციას, რომ იგი ამ ჟამით მუშაობს შესაფერ კანონპროეკტების და, როცა მზათ იქნება, შეიტანს სახელმწიფო სათათფიროში. რასაკვირველია, ეს პასუხი ვერაგის დაკმაყოფილებს. საქმე ისაა, რომ ჩვენ დიდხანია გვესმის—კანონპროეკტები მზადდებიო; ჯერ კიდეე ცხრა-ასსუთ წელს, როცა პირველათ დაინიშნა გრაფი ვორონცოვ-დაშკოვი ახლანდელ თანამდებობაზე, პეტერბურგდანვე გვამცნო დეპუშთ:—აუცილებელ საჭიროებათ ესთვლი კავკასიაში მომწიფებული რეფორმების განხორციელებასო, თითქოს ეს მისი მოქმედების პროგრამა იყო. მას შემდეგ დიდნი ხანმა განვლო. მეფის მოადგილე ხსენებული რეფორმების პროეკტებს უკვე ცხრა წელიწადია ამოწვევებს, და ალბათ კიდევ ათი წელი დასჭირდება თუ მეტი არა, რომ სათათფიროს წარეკიდნოს.

ამიტომ მე განვიზრახე, როცა მეფის მოადგილის პასუხს სათათფიროს წაუკითხავენ, ვისარგებლო ამ შემთხვევით და შეკითხნო კავკასიაში ერობათა თვითმართველობის შემოღების პროეკტი, წინადადებს მივსცემ სათათფიროს, რადგან მეფის მოადგილე არ ჩქარობს, ხოლო ერობის შემოღება ჩვენი ქვეყნისთვის განსაკუთრებით ისეთ აუცილებელ საჭიროებას შეადგენს, რომ მეტი მოცდა აღარ შეიძლება, განიხილონ ეს პროეკტი. მეტია იმის შესახებ ლაპარაკი, რომ იმ სახით, როგორითაც მე ამ პროეკტს შეეტანა, მეოთხე სათათფიროს უმრავლესობისაგან ამას არავინ მოელის. ჩემი მიზანია, რომ სათათფიროსნი აღძრულ იქნეს ეს საკითხი. სათათფიროს შეუძლია სურვილი გამოსთქვას, რომ მთავრობამ სამი თვის განმავლობაში წარმოადგინოს შესაფერისი კანონპროეკტი.

მთავრობამ რომ სათათფიროს სურვილს ანგარიში არ გაუწიოს?

— მაშინ თვით სათათფიროს შეუძლია მიანდოს კომისიას კანონ-პროეკტის შემუშავება და საქმე იწარმოებს საკანონმდებლო ინიციატივით.

— უეჭველია, თქვენი პროეკტი საყოველთაო საარჩევნო უფლებაზე იქნება დამყარებული.

— დიახ, მე ოთხკუთხიან ფორმულას შევიმუშავებ, მაგრამ, რასაკვირველია, იქედან არ მაქვს, რომ იგი მიღებული იქმნება.. ჩემი მიზანია ეს საკითხი აღეძრა. მართალია, ჩემს პროეკტს სათათფიროს უმრავლესობა არ მიიღებს, მაგრამ მაშინ თვით უნდა შეადგინოს ასეთი პროეკტი. ოკტომბრისტები ჯერ კიდევ მესამე სათათფიროში აღიარებდნენ ამ რეფორმის განხორციელებას, დღეს საზოგადოებრივ გამოფხიზლების ხანაში ცხადია, უკან ვეღარ დაიწევენ.

სათათფირომ, კიდეც რომ საჭიროთ სცნოს კავკასიაში ერობის შემოღება, როგორ, გგონიათ, სახელმწიფო საბჭო ამგვარ კანონპროეკტს არ უარყოფს.

მგონია თუკი მთავრობა და სათათფირო ამ საკითხში ერთად იქნებიან—საბჭოს შესძლოს მათ წინააღმდეგ წასვლა. ცხადია, ისედაც მაბინჯ სათათფიროს პროეკტს საბჭო კიდევ უფრო დაამბინჯებს; სრული უარყოფა კი მოსალოდნელი არ არის.

— როგორი იქნება თქვენი დამოკიდებულება, იმ კანონპროეკტთან, რომელსაც სათათფიროს უმრავლესობა შეიმუშავებს?

როგორც მე ისე შრომის ჯგუფი, რომლის წევრიც მე ვარ წინააღმდეგი ვიქნებით, ალბათ, მისი. მე არ შემიძლია, მას მხარი დაუჭერო, მაგრამ ჩვენი ხმა არაფერს ნიშნავს, ხსენებული პროეკტს გიაყვანს სათათფიროს უმრავლესობა:—ოკტომბრისტები, კადეტები. პროგრესისტები და ნაციონალისტები. მემარჯვენენი ყოველგვარ რეფორმას ეწინააღმდეგებიან.

ყოველივე, რაც სთქვით ერობას შეეხება. რას იტყვით ნაფიც მსაჯულთა სასამართლოს შესახებ?..

მე და პაპაჯანოვმა შრომა ასე გავნაწილეთ, მე უნდა შევიმუშავო ერობის

ᲚᲐᲛᲘᲡ ᲮᲛᲔᲑᲘ.

Ა.

მწარე ცრემლი... მწარე მღერა.
ვერ უშველის ალმაფრენას;
მომაკვდავ ანჩრთი ვერა,
ვერ შეიგნებს ზესთა—ზენასს!..

—

მიწის შვილმა მიწას თავი
ანაკვალოს უნდა მარად,
ხილულია—ეხილოვი
მარად იყო, არის—არად!..

—

მწარე ცრემლი... მწარე მღერა,
ვერ უშველის ალმაფრენას;
მომაკვდავი ანჩრთი ვერა,
ვერ შეიგნებს ზესთა-ზენას..

Ბ.

...წმიდა სხეული.

გავათავე ცრემლის ფრქვევა,
გავათავე მოთქმა, ზარი;
ჩემივ ხელით მოვკალ მუზა,
დავამსხვრიე ჩემი ქნარი...

—

დაწყვეტილი სიმის კვნესა
გავაჯანე ნიავს მთისას,
სული ჩავკალ.. ვეღარ მიხდენ
ვნებას ჩემი გულისთქმისას.

—

გულით სისხლი გამოვსწურე,
ტკბილ ჩავიდე ლოდი ცივი;
გავიყინე სიცოცხლისთვის
გაკმა რწმენის წმიდა სხეი...

Გ.

დარჯი.

თოვს. ღამე. ცივი. ყინავს,
დაფფარავს ლრუბელს მთვარე;
ისმის ღამის ჩუმი ხმები,
მოუტურავს ნისლსა არე...

ᲧᲘᲜᲕᲚᲘᲐᲜᲘ თოვლის ზვინებს
ცივი ქარი თავს დასტირის;
ხან ხარხარებს, ხან ქვითინებს,
ხანა კვნესის, ხანა ყვირის...

—

ჩარდახ ქვეშა დარაჯი დგას,
ეურჩება მოსულ ძილსა;
ტყავს იფარებს, სცივა საწყალს,
აცემინებს კბილი-კბილსა...

—

ფეხთ ატოკებს დიდ ჩექმებში,
ხელებს იშვლეტს გათოშილი;
წვრილფეხებზე, გაცივებულს
მოსდებია თეთრი ოფლი...

—

აგონდება თოფით მდგომსა
თავის ქვეყნის მთა და ბარი
აგონდება, ცოლი, შვილი,
დედა, მამა, სახლი, კარი..

—

ფიქრობს—იქნებ, უპატრონოთ
მომიშვიდა ჩემს პატარებს,
იქნებ, მთავაც უშემობით
სცივათ... ქარი ეუმტვრევს კარებს...

—

ფიქრობს—იქნებ, ახლა ფიქრით
ჩემთანაა ჩემი გული
იქნებ ძილში მწარეთ სტანჯავს
დედას შვილის სიყვარული...

—

ფიქრობს—იქნებ, არც კი უხნავს
მამას ჯავრით მოქანცულსა,
იქნებ, ვინშე ავათა მყავს
და ჩემს ფიქრში ებრძვის სულსა...

—

ფიქრობს—იქნებ, უკმეღია
მთელი ჩემი საქონელი,
ქნებ, ვაზი გადამეხმა
რა მოაკლდა ვენახს ხელი.

ᲤᲘᲥᲠᲝᲑᲡ ᲕᲘᲜᲒᲐᲠ ᲐᲥ ᲐᲠ ᲕᲓᲒᲐᲕᲐᲠ,
სახლს ვაკლიავარ—თავს ვიღლინგ;
მუნჯათ, სიყრმეს ვალეკ უტ.ოს
ტყეეთა ვარ და უხმოთ ვმნუნ..

—

ფიქრობს, და თან ტყავს იფარებს,
ეურჩება მოსულ ძილსა.
იშეეტს ხელებს... სცივა საწყალს
აცემინებს კბილი-კბილსა!

Დ.

...ᲒᲘᲮᲐᲠᲮᲐᲠᲮᲐᲠᲓᲔ ᲨᲔᲣᲛᲔᲚᲝᲕᲔᲗ.

მოველოდი შენგნით ბარათს,
ვხარხარობდი შეშლილივით;
ვნებით ვორთოდი... ბედს ვიქსოვდი
მომხიბლავი მთვარის სხივით..

—

ვიგონებდი ოამს შეყრისას,
ვიგონებდი ტკბილ წარსულსა,
ოცნებაში ყვავილებით
ვრთავდი წმიდა სიყვარულსა...

—

ამ წამს მსურდა: შვება, ცრემლი,
წმიდა ლოცვა, გმობა ღვთისა;
გალმერთება, მწარე ფუვეა,
წარმავალი სიცოცხლისა...

—

ვნებით ვორთოდი.. ბედს ვაქსოვდი
მომხიბლავი მთვარის სხივით
მოველოდი შენგან ბარათს
ვხარხარობდი შეშლილივით!..

კალნა-ფშაველი.

ᲜᲘᲜᲝ ᲓᲐ ᲕᲐᲮᲢᲐᲜᲒ.

(ᲒᲣᲜᲓᲚᲘᲡ ᲡᲘᲫᲚᲘᲐᲜᲘ ᲮᲜᲔᲑᲘᲡᲐ).

ეს ის დრო იყო, როდესაც დამოუკიდებელი საქართველო საკუთარი დროკლდაშვილისგე პიესა „დარისპანის გასეირი“.

✦ თფილისში ჩრდილოოთ-ამერიკიდან ჩამოვიდა პეტერბურგის უნივერსიტეტის პროფესორი ვ. კ. სეემონაშვილი. სემონაშვილმა დაასრულა თფ. მეორე გიმნაზია. შემდეგ პეტერბურგის ელექტროტექნიკურ ინსტიტუტში შევიდა, მაგრამ იქიდან ჩრდილოეთ ამერიკაში სამთო განყოფილებაზე გადავიდა, სადაც კურსი საუკეთესოთ დასრულა და უნივერსიტეტში დასტოვეს. ამჟამად იგი პეტერბურგის უნივერსიტეტში მიიწვიეს სამთო მეცნიერების განყოფილებაზე.

✦ პარასკევს საღამოს დანიშნული ქალთა საზოგადოების კრება არ შესდგა.

✦ საფიჩხის სამინისტრო მოლის შენობა ამ მოკლე ხანში დასრულდება. შენობის ასაგებათ საჭირო შეიქნა კირქა შემოწირულობის მოკრეფვება, რომელშიც მხნე და ნაყოფიერი მონაწილეობა მიიღეს მასწავლებელმა ნ. გ—ძემ, მზრუნველებმა: ლ. ბარდაველიძემ, ს. ოყრეშიძემ და საამშენებლო კომისიის წევრმა ს. გორდელაძემ, რომელთაც იმავური მსეხოვრები მადლობას სწერენ.

✦ კავკასიის სამხედრო ისტორიული განყოფილების უფროსათ პოდპოლკოვნიკი ს. ესაძე დანიშნეს.

✦ საუნუფუბათაშორისო პოლიტეხნიკუმის გამო კომისიის მკირე კომისია ამ დღეებში დაასრულებს თავის მუშაობას და შეგროვილ მასალას წარუდგენს საუნუფუბათაშორისო კომისიას, რომლის კრებაც მიმდინარე თვის ბოლო რიცხვებში დაინიშნება. ეს მასალა საბოლოო ანრის გამოსათქმელათ მეფის მოადგილეს წარუდგინება. ამ დღეებში საბურთალოს მიწა დაფუძნილებით დაათვალიერა კავკასიის სამოსწავლო ოლქის მზრუნველმა რედოლფმა.

✦ ქუთაისის მაღალი ტიხის პირველიდაწყებითი სამოქალაქო-სწავლა-აქმათ მიუწვევიათ სამხედრო აქიმი ასათიანი. ბ. ასათიანი ამ მოვალეობას უსასყიდლოთ ასრულებს.

თფილისის გუბერნიის წინამძღოლის კონსტანტინე აფსახის სიტყვა.

29 ᲘᲥᲔᲜᲘᲜᲒᲘᲡ ᲬᲐᲠᲛᲝᲗᲥᲛᲣᲚᲘ Ბ. ᲬᲘᲜᲐᲛᲫᲦᲐᲠᲔᲑᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲙᲠᲔᲑᲐᲨᲘ.

საგურამოს საზოგადოებამ! ორიოდე სიტყვით მინდა მოგმართოთ ამ ბედნიერ ღღეს. დედამიწის ზუთგი ქეყნეიერობაზე მხოლოდ ერთადერთია. რაც ღმერთს გაუჩენია არც პატარადება, მაგრამ არც იზღებ! დაუთვალეიი საუკუნეებია, რაც ხალხი დედამიწას ჭიანქეკლასავით გარს შემოხვეეია; ცხოვრობს და მრავლდება. ერთი თუ კვდება, ხუთი იბადება; მრავლდება ისე, რომ მალე ტივი აღარ იქნება.

ᲨᲘᲗ ᲮᲔᲚᲨᲘ თვით განაკებდა თავის ბედსა და ავთრჯიშებდა ნიკსა და ძალას: უხვათ ასაჩუქრებდა მოყვარეთ, ხოლო მტერთ, შიშის ზარსა სცემდა და ამარცხებდა.

ერთს ასეთ დროს პატარა, მაღალ მთაზე კეკლუცათ გადაშლილი სოფელი დიდი დღესასწაულისავის ემზადებოდა. საყდარი, სახლები, გზები ბაირაღებით იყო მორთული. მოხუცი, ახალგაზდა, ღიდი და პატარა—ყველა ბხიარულობდა, ყველას სახეზე ნიშნი უზომო ნეტარებისა ეხატებოდა.

ღღეს ამ სოფელში გამარჯვებული ბრუნდებოდენ ის ახალგაზდები, რომელთაც ამ რამდენიმე თვის წინათ, დასტოვეს საყვარელი მხარე,—სახლ-კარი, შშობელი, ზოგმაც კიდევ გულის მეგობარი და ოსმალეთთან სამბრძოლათ წავიდენ.

მე დასავლეთისკენ გადაიხარა, და მთელი სოფელი გზაზ გამოეფინა. მკირე ხანს შემდეგ გაისმა სიმღერა და გამოჩნდა გრაფა ახალგაზდა ვაჟთა. სოფელმა ბანი მისცა. ამ მხიარული ყიჟინით შემოვიდა ჯარი სოფლათა და „სამშობლოს გაუმარჯოს“ ძახილით ხალხს შეუერთდა.

იმ ღღეს ბევრს ბედნიერთა შორის განსაკუთრებულ ნეტარებას გრძნობდა ახალგაზდა, 28 წლის შაგრიმანი ვაჟი ვახტანგი.

იგი დანაღვლიანებული, თითქმის გულდაწყვეტილი წავიდა ომის ველზე. იმიტომ კი არა, რომ ოსმალოს ტყეინის ეშინოდა, პირიქით—ვახტანგი ბავშობიდან სულ იმ ღღეზე ოცნებობდა, როდესაც მამულის მტრის წინააღმდეგ გაიღაშქრებდა. ვახტანგს უბედურება ის

ᲛᲘᲬᲐ ᲯᲐ ᲐᲠ ᲘᲥᲘᲛᲘᲗ, ᲒᲐᲜᲔᲑᲘ ᲐᲠ
და ᲐᲘ ᲡᲬᲠᲘᲗᲐᲠ ᲐᲛ ᲛᲝᲒᲖᲔᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ, ᲣᲤᲚᲐ
ᲬᲘᲗᲐᲠ ᲐᲜᲒᲐᲠᲘᲨᲘᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲡᲬᲠᲘᲗᲐᲠ ᲐᲛ
ᲠᲘᲗᲐᲠ ᲛᲘᲠᲣᲡ, ᲣᲤᲚᲐᲡᲗᲐᲜ
ᲗᲥᲕᲔᲜ.

თუ ᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲞᲔᲢᲔᲠᲑᲣᲠᲒᲘᲡ ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲢᲔᲥᲜᲘᲙᲣᲠᲘ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲨᲘᲜᲐ ᲛᲘᲛᲔ ᲛᲝᲖᲒᲐᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲣᲜᲓᲐ ᲨᲔᲜᲘᲐᲠᲘᲡ. ᲛᲔᲝᲠᲔ ᲒᲘᲛᲜᲐᲖᲘᲐᲨᲘ ᲘᲚᲘᲡ ᲛᲔᲓᲒᲠᲐᲛᲘ ᲣᲜᲓᲐ ᲛᲝᲒᲕᲘᲪᲘᲚᲝᲗ ᲗᲣ ᲤᲘᲠᲘᲗ ᲛᲘᲬᲐ-ᲬᲧᲐᲚᲘ, ᲠᲝᲛ ᲒᲘᲠᲩᲔᲕᲘᲗ ᲨᲔᲣᲚᲘ ᲗᲥᲕᲔᲜᲘ ᲬᲚᲔᲑᲘ. ᲩᲔᲜᲘ ᲗᲘᲗᲘ, ᲩᲔᲜᲘ ᲛᲐᲛᲣᲚᲘ, ᲩᲔᲜᲘ ᲜᲐᲨᲠᲝᲛᲘ.

ᲔᲑᲚᲘᲐ ᲗᲘᲗᲘᲡᲗᲘᲗᲘᲗ ᲠᲐ ᲡᲐᲨᲔᲚᲐᲠᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲕᲘᲪᲘᲗᲐᲗ?

ᲗᲥᲕᲔᲜᲘ ᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲡᲘᲧᲕᲐᲠᲣᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ ᲣᲤᲚᲔᲑᲐ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ.

ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲗ ᲡᲬᲠᲐᲤᲚᲘᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲘᲬᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲕᲓᲔᲒᲣᲛ. ᲡᲘᲝᲠᲐᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲬᲐ ᲐᲠᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ.

ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲗ ᲡᲬᲠᲐᲤᲚᲘᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲘᲬᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲕᲓᲔᲒᲣᲛ. ᲪᲮᲝᲠᲔᲑᲐᲨᲘ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲬᲐ ᲐᲠᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ.

ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲗ ᲡᲬᲠᲐᲤᲚᲘᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲘᲬᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲕᲓᲔᲒᲣᲛ. ᲡᲘᲚᲐᲛᲐᲖᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲐ ᲛᲘᲬᲐ ᲐᲠᲐ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲠᲐᲠᲘᲡ.

ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲗ ᲡᲬᲠᲐᲤᲚᲘᲐ ᲛᲘᲛᲔᲠᲔᲗᲘᲡ ᲛᲝᲛᲐᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲘᲬᲐ ᲣᲜᲓᲐ ᲓᲐᲕᲓᲔᲒᲣᲛ. ᲛᲘᲬᲐᲡ

ძმის საფლავთან.

ჩემ პატარა ვახოს!

ვიცი მეც შენთან წამოვალ, ძმაო,
არა რა არის ჩემში უკვდავი...
სიკვდილისაკენ მიიღტვის მხოლოდ
ჩემი ტანჯული სიცოცხლის ნავი...

დღეს შენ დაგაკენო ცხოვრების სუსხმა,
ხვალ ჩემს გზაფხულს გაუვა ვადა...
და შენს ცივ გულ-მკერდს ჩაეკონება
ის, ვის უყვარდი და ვინც გიყვარდა!..

24 სექტემ.,
დ. საჩხერე.

გუდ.

„არაო“ უთხრა ცხვარმა,—„სულ მე ბრალია“.

„ერთი კუნტული მინც მომეცი, იქ მივიდებიო“ სიხოვა სიღარიბემ.

„არა, ოხოხე კუთხე მე მინდაო“, — უპასუხა ცხვარმა.

„რათ გინდაო? და აი რადაო: ერთში მე დავდგები, მეორეში ბატკანს დაიყენებ, მესამეში ყველს დავაწყობ, და მეოთხეში მატყლს შევინახავო“.

„ბაიქნია თავი სიღარიბემ და მოაშორა ამ გლეხს სამდგომოთ.

„თურმე ერთი ცხვრის სინაბარაც კაცი ღარიბი არა ყოფილა, თუ ცოდნა და ზრუნა თან დაყოფილა! უცოდინარობამ, ანუ ზეკვეულობამ ერთი უდიერი ცოდვა ჩაიდინა ამ ექვსის წლის წინათ ამ ბოლქვან საზოგადოებაში. უბირველესი, ეწერჩინებულესი საქართველოს შვილი ბატკის მზგავსმა ადამიანებმა მოკლეს. ბიდარმა, რომ ტყეში კაცი გაიფუჭოს ბოროტებები, (ოლი-შვილო, სოფელი ბეჭერს იცემს თავში, მაგრამ ნადირს რა ბოროტებებზა! ამისთანა მოვლენასაც მოეზრდები, თუ სკოლას მიეკუვებით. ყოფილი სიკეთე, ცოდნა, სწავლა, პატიოსნება, ზრაზმის სიყვარული სკოლიდან ეფესება. მაშ ვადიდებელოთ ამ თქვენი სკოლის დამაარსებელი ბატონი ილია ჭავჭავაძეო!“ ბატონო ილიავ, ვიდურავებ თქვენთვის დიდგძელობას; დაბეტებით საქმითა თქვენითა მრავალთამიერ! ბერმა ქმნას, რომ აი ამ წრიდანაც (ლეტეკაკებზე მიუთითებს) მალე ვეღირ-ოთ გამოვიდენ თქვენგვარი უანგარო ბოლოსშვილნი!

ვადიდებელოთ მასწავლებელნი და ბაგრონნი.

ამაწვილებო! თქვენ სკოლას ბევრი ბალულოვანება აქვს უფულობისა და ბოსტრობის გამო: რითი უნდა შეიცოსოს ნაკლი? მხოლოდ თქვენი ზრომის გამრეკეცებით. არწივის კლანში უნდა ფიროვნოთ თქვენ საქმეს და ისე ზიდოთ ბოლქვნი პატიოსანი ზრომა მრავალეკერ!

— მოგმართავთ თქვენ, ხალხო, ფალ-ბაბ-ბ-ბ-

ᲡᲐᲕᲭᲘᲡᲠᲝ ᲡᲐᲮᲚᲘ
Ი. ᲒᲝᲙᲘᲔᲚᲘᲡ ᲛᲔᲠᲫᲘᲡ
ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲨᲘ.

ᲔᲠᲗᲐᲗ ᲔᲠᲗᲘ ᲬᲐᲠᲩᲘᲛᲐᲓᲒᲔᲚᲘ ᲫᲕᲔᲚ ᲐᲛᲘᲐᲠ ᲙᲐᲜᲯᲐᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲪᲜᲝᲑᲘᲚ ᲐᲑᲐᲠᲬᲘᲣᲛᲘᲡ ᲯᲘᲡ ᲗᲕᲘᲡᲚᲘᲡ

Ხ. ᲥᲠᲘᲡᲢᲝᲓᲣᲚᲘᲓᲘᲡ

ᲐᲛᲘᲗ ᲘᲪᲜᲝᲑᲘᲡ ᲞᲐᲢᲘᲪᲘᲡᲛᲔᲠ ᲛᲔᲓᲐᲠᲯᲨᲘᲛᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲗᲕᲘᲡᲚᲘᲡ ᲒᲐᲛᲘᲓᲘᲡᲛᲔᲠᲔᲑᲚᲘᲡ, ᲠᲝᲛ ᲘᲜᲕᲔᲜᲢᲐᲠᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲒᲐᲖᲔᲓᲐ ᲗᲕᲘᲡᲚᲘᲡ ᲐᲠᲐ ᲜᲐᲚᲘᲡ ᲛᲘᲗᲐᲜᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲛᲝᲬᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲗᲐᲜᲐᲓᲔᲑᲐ ᲛᲘᲣᲗᲘᲗᲔᲑᲡ ᲛᲐᲗᲘᲡ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲬᲘᲜᲐᲡᲬᲐᲠᲘ ᲓᲐ ᲐᲛᲘᲗᲘᲡ ᲛᲘᲗᲘᲗᲔᲑᲘᲗ